

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujojų ten, kur tikybiniai principai atmetami.
Geo. Washington.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILL., PĖTNYČIA, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 28, 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. II. No. 229

SOCIALISTAI LAIKO KONGRESĄ PETROGRADĖ KERENSKIS TRAMDO RADIKALŲ VEIKIMĄ

RUSIJA TURI 20 MILIJARDŲ DOL. KARĖS IŠLAIDŲ

Reikalauja, kad vokiečiai apleistų Rusijos provincijas

KERENSKIS SOCIALISTŲ KONGRESE.

Socialistai radikalai žada nepasiduoti.

Petrogradas, rugs. 28. — Vakar čionai prasidėjo "demokratinis" (socialistų) kongresas, kuriam žada viršų imti socialistai radikalai, paprastai vadinami "bolševikais." Jie mėgins sutverti Rusijai naują laikiną ministerių kabinetą ir prarasti kitokias šalyje reformas.

Kongrese ima dalyvumą atstovai visų socialistų frakcijų: darbininkų, kareivių, valstiečių ir kitų žmonių kuopų, pritariančių socialistų veikimui.

Kongrese nėra nei vieno atstovo iš kitų rusų politinių partijų. Socialistai tu partijų nepakvietė. Sako, nėra vietos rusų šalies valdyje visiems "buržuajams." Vieni susirinkę socialistai jaučiasi, kad jie dabar esą Rusijos valdovais.

Iš karės fronto parvyko ir ministerių pirmininkas Kerenskis. Tuojaus buvo sušauktas visų penkių ministerių susirinkimas. Susirinkime nutarta, kad Kerenskis ir karės ministeris gen. Verchovskis eitų socialistų kongresan ir tenai gintų dabartinės laikinos vyriausybės poziciją, kurią radikalai nori sutruškinti.

Ministeriai apie tą kongresą tarėsi kelias valandas. Galutinai primta Kerenskio pasiūlyjimas, kad šito socialistų kongreso neskaityti oficialiu, bet tik šiaip sau suvažiavimu, reprezentuojančiu žymią dalį Rusijos gyventojų.

Prasidėjus socialistų kongresui, jam buvo pranešta, kad iš Suomijos atvykęs žinomas suanarchistas socialistas radikalų vadas Nikolai Lenin. Pasakyta, kad jis atkeliaująs pasakyti kalbą kongrese. Jei kas su juo būtų bloga, jo šalininkai apsiima jį ginti.

Laikina vyriausybė, sakoma, žinanti, kame Leninas apsiverčias. Senai išleistas įsakymas jį areštuoti. Bet areštavimas kažkodel atidedamas patogesniai laikui.

Socialistai radikalai vis daugiau intakos įgija kareivių ir darbininkų "sovietuose" ir varo pragaištingą darbą.

Iš Maskvos tokio "sovieto" pasitraukė jo pirmininkas, kadangi radikalai vienam susirinkime pravedė rezoliuciją, priešingą dabartinei laikinai vyriausybei.

Kuone visur "sovietuose" radikalai paėmė viršų skirian atstovus socialistų kongresan.

Kuone visi radikalai atstovais kongresan pateko iš Petrogrado "sovieto." Jiems induota mandatai su reikalavimais, kad prie tvėrimo naujo ministerių kabineto anan jokiuo būdu nepatektų "buržuajai."

Be to jiems induota kongrese prarasti sekančius reikalavimus:

Pabaigti gen. Kornilovo reikalą; panaikinti radikalams bausmę už jų sukilimą Petrograde; pasistengti atsiekti pageidaujamas paskesmes taikos reikale; sušaukti kaip galima veikiau įsteigiamąjį parlamentarinį susirinkimą; paleisti dumą ir valstybės tarybą; nieko nelaukiant padalinti bežemių valstybines žemes; įsteigti šalies kontrolę visokių produkecijai; prarasti aštuonių valandų darbo dieną įstatymą; žymiai atmainyti vadovavimą armijoms.

Be to dar pareikalauta, kad kongresas butinai parinktų ministerius naujam laikinam kabinetui, nes dabartinis penkių ministerių kabinetas socialistų radikalų veikimui nepritaria. Gi kaip toksai turi eiti šalin.

Nežinia tatau kaip pasibaigs šitas socialistų "demokratinis" kongresas.

TRUKŠMAS PRANCUZIJOSE PARLAMENTE.

Paryžius, rugs. 28. — Prancūzijos parlamente apkalbant karės samatą buvo pakilęs trukšmas.

Trukšmą sukėlė socialistas atstovas Pierre Brizon, kurs dalyvavo konferencijoje su vokiečių socialistais Kienthal'e.

DIDĖJA RUSIJOS KARĖS IŠLAIDOS.

Petrogradas, rugs. 28. — Finansų ministeris praneša, kad ligi rugs. 14 d., š. m., Rusijai karė atsiėjusi \$20,500,000,000.

Karės išlaidos kaskart didėja. Tas labiausia paeina nuo to, kad po revoliucijos darbininkams mokama labai augsta užmokeskis.

Ministeris skatina darbininkus, kad jie atsikartų didelio užmokesčio kol pasibaigianti karė.

VOKIEČIAI TURI APLEISTI IR RUSIJĄ.

Rymas, rugs. 28. — Iš Vatikano pranešta, kad jei Vokietija nori sulaukti taikos derybų, tatau privalo apieisti ne tik Belgiją ir šiaurinę Prancūziją, bet ir užimtas Rusijos provincijas.

Reiškia, kad vokiečiai privalo apieisti ir užimtą D. Lietuvą, kuri paskui galės susitvarkyti politiškai, kaip patinkama.

NAUJI ARMIJŲ VADAI.

Petrogradas, rugs. 28. — Buvo pasklydęs gandas, kad pasitraukė iš užsienių reikalų ministeris Tereščenko. Bet tas gandas oficialiai užginčytas.

Rygos Dvinsko karės fronte armijų vadu nuskirtas gen. Čeremisov. Pietvakariniam karės fronte vadu nuskirtas gen. Voleščenko.

PREZ. WILSONUI DUO DAMA VĖJO.

Berlynas, rugs. 28. — Vokietijoje paskelbta nauja karės paskola. Tuo tikslu skleidžiama visokie paskelbimai. Vienam tų paskelbimų vokiečiai aštriai užsiuola prieš prez. Wilsoną. Sakoma, Wilsonas kariauja už Vokietijos sudemokratinimą. Toksai tvirtinimas esąs hipokritinis. Norima vokiečių tautoje pasėti nepykantą. Girdi, vokiečių tauta po šito dar labiau turi sueiti vienybėn ir remti savo vyriausybę, kad užtikrinti tėvynei laimingą ateitį.

PRANCUZIJOSE KARĖS KREDITAS.

Paryžius, rugs. 28. — Prancūzijos parlamentas vakar pravedė paskutiniam metų bertainiui karės kreditą — 2,430 milijonų dol. Už kreditą balsavo 480 atstovų, prieš — 4.

Paryžius, rugs. 28. — Praeitą savaitę Verduno fronte lankėsi Prancūzijos prezidentas su Belgijos karalium. Jiedu vos tik išsigelbėjo nuo mirties. Nesakoma, koks jiems buvęs pavojus.

ATIDĖTA PARLAMENTO SESIJA.

Amsterdam, rugs. 28. — Vakar atidaryta Vokietijos parlamento sesija. Po parlamento pirmininko įžanginės kalbos posėdis pertrauktas ir atidėtas ligi spalio 3 d. Tą dieną turbut kalbės kancleris Michaelis taikos reikale.

Parlamento pirmininkas Dr. Kaempfer įžanginėje kalboje tarp kitko prisiminė ir apie prez. Wilsono atsakymą popežiui. Jis sakė:

"Jis (Wilsonas) mėgina vokiečių tautą supjudinti su savo kaizeriu, pasėti nepasitikėjimą. Prez. Wilsono nutoje mes pastebėjome žodį žmogiškumas. Tą žodį drįsta tarti tasai žmogus, kurs yra kaltas už šimtus tūkstančių žmonių mirčių šioje karėje. Jis šepė talkininkus amunicija ir dar drįsta saukti, kad jis stovys už žmogiškumą."

Toliaus pirmininkas pažymėjo, kad jei ne Amerikos amunicija, tai karė senai būtų pasibaigusi.

Parlamento sesija atidėta, nes vyriausybė nespėjusi pagaminti reikybės laivyno samatos.

MUŠIAI SEKA BELGIJOJE.

Londonas, rugs. 28. — Ypres fronte, Belgijoje, anglai išnaujo stojo mušini prieš vokiečius. Iš vyriausios anglų stovyklos pranešama, kad pastaruoju užpuolimu Belgijoje anglai atsiekė savo tikslą — laimėję tiek, kiek nesitikėję.

Vokiečiai visur stoja kontratakoms. Bet anglai juos atmuša.

TAUTŲ KLAUSIMAS RUSIJOJE.

Petrogradas, rugs. 28. — Dar liepos mėn. visų kareivių ir darbininkų "sovietų" kongresas priėmė rezoliuciją tautų klausimo reikale. Rezoliucijoje pasakyta:

Tautų klausimas išrišti priguli įsteigiamajam parlamentariniam susirinkimui. Tečiau vyriausybė privalo prarasti laikinus įstatymus, kuriais visoms, Rusijoje gyvenančioms tautoms, būtų pripažinta savaip rupinties savo politišką ateitimi ir organizuoties sulgy savo noru. Visos kalbos turi įgyti laisvę ir lygybę, bet rusų kalba turi but vienatinė oficialė kalba.

TURKAS SU VOKIEČIU KONFERUOJA.

Amsterdam, rugs. 28. — Vyriausios vokiečių karės stovyklon atkeliauja Turkijos karės ministeris Enver-paša, anot pranešimo iš Berlyno. Enver-paša konferuoja su von Hindenburgu.

ZEPPELINAI VEIKIA RYGOS FRONTE.

Petrogradas, rugs. 28. — Rygos užlajoje ir visais pakraščiais labai smarkiai veikia vokiečių zeppelinai su nardančiomis laivėmis. Ypač Kuršo pakraščiais vokiečiai gaminasi prie kokio naujo veikimo, nes naktimis sklaidoma prožektorijų šviesa.

Rusai kol-kas savo pakraštį ties Rygos užlaja gina kaip įmanydami. Dažnai rusų batarejas daužo bombomis zeppelinai.

Pietuose nuo Pskovo vieškelio, Rygos fronte, ir Rumunijos fronte atmušamos visos vokiečių atakos. Dažnai vokiečiams pasiseka įsilausti į rusų apsigimimo linijas. Bet rusai kontratakėmis atsiima savo prarastas pozicijas.

ATMUŠĖ VOKIEČIŲ ATAKĄ.

Paryžius, rugs. 28. — Prancūzai atmušė vokiečių ataką išilgai Chemin des Dames. Vokiečiai pancė didelius nuostolius, tvirtina prancūzai.

BAISUS POTVINIS KINIJOJE.

Pekinas, rugs. 28. — Tien-Tsin provinciją ištiko baisus potvinis, kuris nuolat didėja. Milijonas gyventojų, tarpe jų daugelis ir svetimžemių, neteklo pastogės. Potvinis grąsia ir pa iam miestui.

PROKARINĖ DEMONSTRACIJA ARGENTINOJE.

Buenos Aires, rugs. 28. — Čionai vakar įvyko prokarinė gyventojų demonstracija, kurioje dalyvavo apie 200,000 žmonių. Gyventojai reikalauja, kad Argentina paskelbtų karę Vokietijai.

PETROGRADAS IŠKRAUSTOMAS.

Petrogradas, rugs. 27. — Nors gyventojų tarpe nėra pasiaubos nei ženklo, kad vokiečiai persimetė per Dauguvą, tečiau pati vyriausybė dalimis jau prarausto sostinę.

Tai daro išpalengvo, kad jai tacia negalėtų domos atkreipti. Stačiatikių sinodo ir cerkvių visokie archyvai, brangenybės ir turtai perkelti Maskvon.

Petrogradas, rugs. 28. — Čionai susirgusi ir marnama buvusioji carienė našlė Marija Teodorovna.

Londonas, rugs. 26. — Prancūzai atmušė smarkų vokiečių užpuolimą prieš Verduną.

BUS MAISTO IR KARĖ BUS LAIMĖTA

Penki kongreso atstovai intariami papirkime

DIDELI UZDERĖJIMAI AMERIKOJE.

Washington, rugs. 28. — Žemdirbystės departamentas praneša, kad šimet Suv. Valstijose bus surinkta 3,240,000,000 bušelių kukurūzų arba pusė milijardo bušelių daugiau, kaip pernai. Baltųjų bulvių bus prikasta 462,000,000 bušelių, ty. 100 milijonų bušelių daugiau, kaip pernai.

Departamentas pažymi, kad duonos ir kitokio maisto užteksią čionai ne tik Suv. Valstijoms, bet ir talkininkams. Gi jei bus užtekstinai maisto, galima ir karę laimėti.

TEATRUS GAMINA STOVYKLOSE.

Washington, rugs. 28. — Dabar mobilizuojama Suv. Valstijų tautinė armija — 687,000 vyrų — bus paskirstyta į 16-ką stovyklų visoje šalyje. Vyriausybė nusprendė kiekvienoje stovykloje pagaminti teatrų lošimui namus. Į tuos teatrus busių pakviesti pagarsėjusieji aktoriai.

Karės departamentas praneša, kad į mėnesį laiko teatrai busių įrengti.

PARALIZUOJAMAS DARBAS PLIENO DIRBTUVĖSE.

Gary, Ind., rugs. 28. — Sustreikavo apie 800 geležinkelio bėgių sukinėtojų ant Elgin, Joliet ir Eastern geležinkelio. Reikalauja užmokesčio padvigubinimo.

Tuo geležinkelių ir vietos didžiules plieno įstaigas atvežiama neišdirbtoji geležis ir išvežiama visokia iš plieno pagaminta medžiaga.

Keli šimtai darbininkų tatau gali suparalizuoti kelims dešimtims tūkstančių darbininkų darbą.

PASKELBĖ PRANEŠIMĄ APIE KARĖS STOVĮ.

Washington, rugs. 28. — Karės sekretorius Baker pirmu kartu viešai paskelbė pranešimą apie karės stovį Europoje.

Pranešime plačiai apkalbama Suv. Valstijų ekspedicija ir talkininkų nuveikimai.

Apie Rusiją pasakyta, kad rusai Rumunijos fronte stipriai laikosi, ir kad vokiečiai briausiasi ant Dvinsko tvirtovės.

New York, rugs. 28. — Vokiečiai nuskandino Anglijos garlaivį "Wentworth." Visa įgula, 50 žmonių, žuvo.

INTARIAMI PAPIRKIME ME 5 KONGRESO ATSTOVAI.

Washington, rugs. 28. — Kongresas tyrinėja reikalą, surištą su vokiečių šnipų papirkimais su tais 50 tukst. doleriais, kurių nuo savo vyriausybės reikalavo buvęs Vokietijos ambasadorius Bernstorff.

Kongresmanas Heflin iš Alabama intaria turėjimą saryšį su vokiečių papirkimais sekančius penkis kongreso atstovus:

Senatorių La Follette iš Wisconsin, kongresmaną Britten iš Chicago, kongresmaną Mason iš Chicago, kongresmaną Norton iš No. Dakota ir kongresmaną Baer iš So. Dakota.

1,200 ŠAUTUVŲ DIENOJE.

Washington, rugs. 28. — Dveiose dirbtuvėse dirbami šautuvai, katrie skiniami šios šalies kariuomenei. Karės departamentas praneša, kad šose dirbtuvėse dabar kasdien padirbama 1,200 naujų šautuvų. Su šidžiausia paskuba dirbama dienos ir naktimis.

KOVOJA PRIEŠ PIENO KAINOS KĖLIMĄ.

Didžiausia Chicagoje pieno išvežiojimo kompanija "Bowman" jau paskelbė, kad su spalio 1 d. įinai už kvortą pieno imsianti 13c. Kitos kompanijos tuo tarpu dar tyli.

Cook apskrėčio prokuroro Hoyne detektyvai vakar užpuolė "Milk Producers' Association" biurą ir užgrobė visus tos sąjungos rekordus, dokumentus. Visi dokumentai nugabenta kriminalio teismo bustan.

Norima susekti ar kartais toji pieno gamintojų organizacija neturi kokio nors suokalbčio kelti kainą už pieną.

Šitam reikale bendrai veikia ir federaliai agentai, nes negalimas daiktas, kad teisingu būdu pieno kaina būtų taip augštai keliama.

Jei iš organizacijos rekordų bus susekta suokaltis, ar kitos kokios sutybės, daugelis organizacijos viršininkų papuls kriminalin suolan.

Bet ar bus nauda iš to visuomenei, kuri turi mokėti už pieną augštas kainas, tai jau kitas klausimas.

ORAS.

Rugsėjo 28, 1917 m. Chicago ir apylinkės. — Šiandie gražus oras, bet vėsus; rytoj kiek šilčiau.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Dienraštis
Eina kasdien išskyrus nedėdini-

PRENUMERATOS KAINA:
Metinis \$5.00
Pusmetis \$3.00
Ketvirtadalio \$2.00
Prenumerata mokama išlaikoma. Lai-
kas skaitomas nuo užrašymo dienos,
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
seną adresą. Pinigai geriausia sių-
sti išperkant krasoje ar ekspresu
"Money Order" arba įdedant pinigų
į registruotą laišką.
Redakcijai prisiųstieji raštai ir ko-
respondencijos negrąžinami, jei au-
torius, atsiųsdamas tokį raštą, ne-
pažymi ir neindėda krasos ženklelio
sugrąžinimui. Visokiais reikalais kreip-
tės adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th street, Chicago, Illinois
Phone McKinley 6114.

XX

"DRAUGAS"

Lithuanian Daily Friend
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th street, Chicago, Illinois
Phone McKinley 6114. Estab. 1908

TERMS OF SUBSCRIPTION:
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
Thursday's Edition \$2.00
At News Stands 2c a copy. Adver-
tising rates on application.

MIESTO OFISAS
DOWN TOWN OFFICE
328 Reaper Block
72 W. Washington St.

**JIE VIS DENGIA SI
VYRIAUSYBĖ.**

Tautininkai laisvamaniai ima ir prisidengia vyriausy-
bė, kuomet lietuvių visuo-
menė jiems išmetinėja, ko-
del jie Lietuvių Dienos au-
kų nepasiuntė badanjančiai
Lietuvai, bet jas nukreipė
Rusijon (Petrogradan),
kur tos aukos mažiau yra
reikalingos.

Jie sako, kad Wilkes-
Barre's suvažiavime, kur
buvo įsteigtas Centralis
Lietuvių Dienos Komitetas,
visos sriovės sutiku-
sios surinktas aukas siųsti
per Amerikos Raudonojo
Kryžiaus draugiją.

Dabar, girdi, niekas, nei
organizacijos, nei pavieniai
asmenys neturi teisės be
valstybės departamento (už
sienių ministerija) žinios ir
leidimo siųsti pinigų ir užim-
tąją Lietuvą. Jei kas el-
giasi priešingai, tai, esą
peržengia šios šalies įstaty-
mus ir gali susilaukti to,
kad tokios organizacijos ir
tokie žmonės gali but pa-
traukti atsakomybėn.

Girdi, jei visi sutiko pa-
vesti pinigus Raudonojo
Kryžiaus draugijos žiniai ir
globai, tai sutiko ir su Rau-
donojo Kryžiaus draugijos
pasielgimu. Šita draugija
esanti valdiška įstaiga, ir
jinai pildanti vyriausybės į-
sakymus.

Tokie ir kitokie tautininkų-laisvamanių pasiteisi-
mai beveik be vertės. Visu-
pirmu yra jau prirodyta,
kad pavieniai asmenys iš
Amerikos visuomet gali pa-
siųsti saviškiams į vokiečių
užimtą Lietuvą pinigų. Tai
gali padaryti per Ispanijos
ambasadą Washington, per
popiežių, kadir per Šveica-
riją.

Paskui, kam čia reik klai-
dinti mūsų žmones tvirtini-
mu, kad jei Raudonojo Kry-
žiaus draugijai kartą aukos
pavestos, tai tos aukos jau
ir esančios pačios vyriausy-
bės nuojūroje. Argi jau
tik mums ir visiems ki-
tiesiems neaišku, kad Lietuvių
Dienos aukos, Raudonojo Kry-
žiaus draugijai kartą aukos

Kryžiaus draugijai paves-
tos ne todėl, kad jinai su-
tomis aukomis kas jai pa-
tinka daryti, bet kad jas
pristatytų ten, kur ir kam
jos buvo skiriamos, ty. ba-
daujančiai Lietuvai. Ir R.
Kr. draugija tatau neturi
moralės teisės, nei reikalo
nepasiųsti aukų ten, kam
jos buvo surinktos.

Bet aukos nepasiųstos ba-
daujančioms greičiausiai del
tautininkų-laisvamanių ne-
noro. Ir butų geriau, kad jie
nors kartą atviriau prisipa-
žintų, kad jie yra padarę
nepataisomą, baisią klaidą,
siųsdami Lietuvių Dienos
aukas ne ten kur skirta.

MĖGINA RUPINTIES LIETUVIŲ VAIKELIAIS.

Centralis Komitetas
"Lituania" iš Šveicarijos
praneša, kad jis vienam sa-
vo susirinkime, įvykusiame
liepos 23 d., š. m., nutaręs
iš Lietuvos Šveicarijān pa-
sigabenti nors šimtą lietu-
vių vaikelių 7—14 metų am-
žiaus ir tenai užlaikyti ligi
karės pabaigos.

Tam tikslui yra reikalin-
gi pinigai. Šimto vaikelių
maitinimas ir jų priežiūra
atsieitų apie 2 tukstančiai
dolerių.

Tatai minėtas Komitetas
kreipiasi į lietuvių ameri-
kiečius. Prašo pagalbos.
Be šito tam Komitetui dar
rūpi ir lietuvių nelaisvių li-
kimas Vokietijoje. Sako,
Šveicarijai truksta maisto.
Vyriausybė vis labiau var-
žo maisto siuntimą nelais-
vams į Vokietiją.

Mes visi gerai žinome,
kad Lietuvoje stovis tiesiog
baisus. Daug kartų apie
tai šitoj vietoj buvo minė-
ta. Lietuvoje labai mažai
vaikelių teliko. Jų di-
džiūmą į kapus suguldė ba-
das. Išliko kol-kas gyvi
tik stipraus sudėjimo vaikeliai.
Bet ir tie jau linksta
po neapsakomo skurdo naš-
ta. Reikia nors tuos gel-
bėti, kad Lietuva visai ne-
paliktų be priaugančios
kartos, paskutinės tautos
vilties.

Amerikos lietuvių visi
fondai, visos didesnės orga-
nizacijos privalėtų kuovei-
kiausiai pagalvoti apie vaikel-
ių gelbėjimą ir Centralio
Komiteto "Lituania" su-
namymą visomis išgalėmis
remti.

KARĖ IR MOTERIS DARBININKĖ.

Su sekančio spalio mėne-
sio pradžia tik vienas mie-
stas Chicago neteks apie 25
tukstančių jaunų vyrų. Jie
visi pašaukti kareiviauti.
Nuo to daugelis darbiečių
yra aptuštėję ir aptuštės.
Vyrų vietos, visokiam dar-
be turės užimti ne kas ki-
tas, kaip tik moteris.

Karės metu, kaip žinoma,
pramonė smarkiau ima ple-
sties. Ypač tas apsirėškia
Šv. Valstijose, kur vos tik
šiais laikais pradėta smar-
kiauo ruošties karėn. Tatai
moteris darbininkės bus
reikalingos visur. Visose
darbų įstaigose didesnis mo-
teris skaitlius bus pagci-
daujamas. Daug moteris

ry, bet ir dar todėl, kad mo-
teris yra geros darbininkės.
Jos bus reikalaujamos net
prie tokių darbų, kokie
joms buvo visai svetimi ir
nežinomi.

Taip bus Chicagoj, taip
bus ir visoj šalyj.

Moteris darbininkės gali-
ma padalinti į tris kategori-
jas. Prie pirmosios prigu-
li tos, katros nori dirbti del
savo "neprigulmybės." An-
troji kategorija — tai visos
tos, katras iš darbo paliuo-
savo karė. Trečioji katego-
rija, kuri yra skaitlingiausia,
tai tų moteris, kurios
negali išmaitinti šeimynos
vyro uždarbiais, priverstos
yra pačios uždarbiauti.

Kokiuo gi budu tos mote-
ris suras sau atsakančius
užsiėmimus?

Chicagoje, kas tiesa, gy-
vuoja moteris skyrius fede-
raliam darbo parupinimo
biure. Bet tasai skyrius
gali patenkinti tik mažą
skaitlių moteris, nes jis y-
ra permažas. Ir ikišiol jis
neįstengdavo aprėpti visų
jieškančių darbo moteris.
Ir jei tasai darbo skyrius
nebus prideramai išplėstas,
tai gali ateiti tokie laikai,
kad moteris negalės gauti
darbo, o darbdaviai neturės
reikalaujamų sau darbinin-
kų.

Nėra abejonės, kad tasai
moteris darbo skyrius ne-
pasiganėdins atsiliepusioms
moterims skirti darbus tik
Chicagoje. Jam prisiėis
moteris darbininkės siųsti į
kitur, į kitus miestus, kur
tokios darbininkės labiaus
bus pageidaujamos.

Tatai labai svarbus daik-
tas tokioms keliaujančioms
kitur moterims apsaugoti
ne tikiai kelionę, bet taip-
pat atsakančių butą naujo-
joj vietoj ir atsakančią glo-
bą prieš išnaudojimą.

Tai visa pramatant, vie-
na moteris organizacija
(National Women's Trade
Union League) savo prane-
šime apie moteris darbą ka-
rės metu karštai pataria su-
tvirti specialius transporta-
cijinius komitetus. Šitie
komitetai turėtų but sąry-
šyje su moteris darbo biu-
rais. Komitetai todėl mo-
terims darbininkėms galėtų
apsaugoti netikiai kelionę
ir padorų butą naujoj vie-
toj, bet taippat ir užmokės-
tį už sugaišintą kelionėmis
laiką.

Bet už viską moterims
darbininkėms yra svarbiau-
sia, tai darbo sąlygos. Mo-
teris masinis darbas yra
pavojingas visuomenei. Ši-
tą baimę palaiko pareinan-
tieji balsai iš Anglijos, kur
moteris jau treti metai dir-
ba visokiausiose darbo ša-
kose. Anglijos amunicijos
dirbtuvių sveikatos komite-
tai pažymi, kad tenai blogė-
ja ne tikiai darbininkių
darbe išnašumas, bet ir a-
belnasis jų sveikatingumas.

Tatai visuomenė turėtų
pasirūpinti, idant moteris
darbininkės nesilpnėtų savo
sveikatoje ir energijoje.
Kad tai atsiekti, moteris
darbininkės visose darbo į-
staigose reikia apsiausti pri-
derama globa. Be to tu-
rės labai daug nukentėti vi-

Šiemetinis Kunigų Seimas.

(Žiur. "Draugo" No. 228).

Srovių sugyvenimo reikalai.

Retai gyvenimas taip virsta, kaip idealisto širdis
norėtų. Didžiajai karei pasauli apėmus buvo bešvin-
tant viltis, kad lietuvių partijos susitars išvien veikti
pačius didžiuosius ir pačius reikalinguosius tėvynės
darbus. Tam tikslui buvo sušauktas Chicago's Sei-
mas 1914 m. Nežinia del kokių priežasčių p. Šliupo
šalininkai išrado reikalingu to seimo nepripažinti ir
sušaukti kitą saviškį suvažiavimą.

Paskui vėl katalikai sutarė su laisvamaniais su-
daryti vieną komitetą Lietuvių Dienos aukoms rinkti.
Laisvamaniai tautininkai nesidrovėjo pavartoti visai
neteisetų priemonių, kad patys apvaldytų tos dienos
surinktuosius pinigus, o apvaldę nuklumpino Lietuvos
pašalpą biurokratijos plynioje taip, kad badu mirštan-
čioji tėvynė ir šiandien veltui laukia to, ką gailistin-
gi žmonės jai aukuoja 1' lapkričio 1916 m.

Dvigubo trumpu laiku duoto skaudaus pamokini-
mo neužteko tokiems idealistams kaip kun. F. Kemė-
šis ir jo vienminčiai. Liepos mėnesyje 1917 m. jis su
savaisiai vėl bandė jieškoti sutarties su laisvamaniais
tautininkais. Tų bandymų vaisius buvo visa eilė šlyk-
ščiai žemų asmeniniais išniekinimais dvokiančių strai-
psniapalaikių įvairiuose laisvamanių tautininkų laikra-
ščiuose.

Tokiose aplinkybėse vienas Rockfordietis, butent
p. Petrėnas, iškėlė sumanymą sušaukti visų lietuvių
Seimą Amerikoje. Tą sumanymą jisai brukio kitiems,
gąsdindamas kitaip mintijančius tėvynės nemylėtojų
baubu. Podraug jis, remdamasis katalikų veikėjo tei-
sėmis, apėjo taip, kad mane nustebino. Jo laiškus
skaitant man išrodė, kad anarchija turi pilnas piliety-
bės teises tarp lietuvių katalikų Amerikoje. Paskui
patyriau, kad vis-gi taip nėra.

Todel aš buvau Seimui įteikęs rezoliuciją, sulig
kurios katalikai atsižadėtų visokios iniciatyvos srovių
suderinimo klausime. Mano teoretiskai įsitikinimai ir
prityrimai man aiškiai sako, kad negana yra turėti
bendrų reikalų ir tų pačių tikslų, o dar reikia prisi-
laikyti bendros etikos ir taktikos, kad būtų galima
dirbti ką nors išvien. Tris mano minėti stambieji
faktai, ir visa virtynė smulkesniųjų, rodo, kad Ameri-
kos lietuvių laisvamanių tautininkų srovė yra visai be
jokios etikos santikiuose su kitų pažiūrų žmonėmis.
Todel aš matau, kad visi bandymai daryti sutartis su
laisvamaniais tautininkais teatves tikiai naujų susipy-
kimų ir daugiau ginčų.

Bet kunigų Seimas mano pažiūrą atmetė, o priėmė
kur-kas švelnesnę rezoliuciją, kurios taip-gi tik turinį
atsimenu, o ne žodžius.

Šino tarpu patariame katalikams veikėjams at-
sižadėti iniciatyvos srovių suderinimo reikale, kol
sąlygos nepersimainys, nes Tautos Tarybai, išrink-
tai tarpsoviniame Chicago's Seime 1914 m. pasiliko
ištikimi tik vieni katalikai, nes sutartinis aukų rin-
kimas Lietuvių Dienoje davė Lietuvai labai skau-
džių pasekmių, nes kunigo Kemėšio pastangos lie-
pos mėnesyje 1917 m. susitarti su laisvamanių tau-
tininkų srove atsimušė į nepergalimas kliūtis joje.

Toji rezoliucija reiškia, kad kunigai galutinai ne-
atsisako daryti sutarčių su nekatalikiškoms lietuvių
srovėms, bet šioje valandoje neapsima iniciatyvos
Jei iniciatyva išėitų padoriu budu iš nekatalikiškųjų
srovių, kunigai jos griežtai neatmestų, bet susidariu-
siose aplinkybėse, kol jos nepersimainys, nei patys ta-
rybų nepradės, nei šiaip katalikams nepatars pradėti.
Aplinkybės persimainius galės ir kunigai paduoti su-
tarties pradžią.

Labdarybės reikalai.

Jie labai silpnai stovi tarp lietuvių Amerikoje.
Vargstančių lietuvių labai daug, o aprūpinančių labai
mažai. Dar neturime nei vienos prieglaudos našlai-
čiams. Toje srityje daug pasidarbavęs kun. Krušas
iš Chicago's pravešė, kaip stovi labdarinų draugijų prie-
glaudos reikalai. Patyrėme, kad pirma našlaičių prie-
glaudai jau yra nupirtas didelis plotas žemės tarp
Marquette Parko ir Šv. Kazimiero vienuolyno Chicago-
je prie 68-tos ir 69-tos gatvių.

Tarp kunigų pasirodė mintis, kad viena Chicago's
prieglauda negalima pasitenkinti, o reikia tokios pat
prieglaudos ir rytuose. Diskusija galutinai suėjo į tą,
kad nei dviejų prieglaudų neištekta, nes ir Penssylvani-
joje daug lietuvių, daug ir našlaičių. Bet visų prie-
glaudų trijų prieglaudų susyk negalime pastatyti, to-
del sutarta rinkti aukas kol kas vienai Chicagoinei prie-
glaudai rytuose, Amerikoje, I. ta prieglauda

turės buti priimami ir vaikai našlaičiai iš visų parapi-
jų. Vieną prieglaudą aprūpinus visų pastangos turės
įkurti antrą ir trečią.

Kad sutartis neliktų kyboti vien bendrų žodžių o-
re, Seimas sutarė, kad kiekvienoje parapijoje bus de-
žutė su parašu "Auka našlaičiams," ir kad kas mėne-
sį iš tų dežučių išimti pinigai bus siunčiami Labdarin-
gų Draugijų Sąjungos išdinininkui kunigui A. Staniuky-
nui, 2434 W. 67 St., Chicago, Ill.

Kiti dalykai.

Antrą dieną prieš pietus aš smarkiai susirgau, to-
del nebuvau posėdyje po pietų. Žinau, kad tada buvo
kalbėta apie reikalą susiorganizuoti kunigams lietu-
viams. Kiek žinau buvo minėti trys organizavimosi
tipai: vyskupas, sekretorijatas ir įsirašymas į Sąjun-
gą. Pirmieji du tipai pasirodė neišpildomi, o reikalas
organizuoties bet-gi didelis, todėl tam tikra rezoliucija
kviečia visus kunigus prisidėti prie Sąjungos.

Buvo kalba apie kunigų Žilinskių ir p. Bush rengia-
mąją **Žemės Banką**. Kaip visus tėvynai naudingus
dalykus Kunigų Seimas priima su simpatija taip ir tą
Bet bankų steigimas tai ne kunigų kompetencijos da-
lykas, todėl Seimas atydziai išklausęs pranešimo apie
to banko stovį, perėjo prie tolesnių dienotvarkės daly-
kų.

Prie tos progos kilo kalbų apie įvairias Lietuvos
atstatymo bendroves. Seimas ir su jomis apsejo kaip
ir su minetuoju banku.

Daugiau kilo kalbų apie **Tautos Išdo** reikalus ir
tos kalbos buvo labai gyvos. Bet joms laiko buvo ma-
žai. Todel tas dalykas likosi mažiau apsvartytos ne-
gu reikėjo.

Taip pat labai greitai Seimas apsejo su **katalikiš-
kos Spaudos** savaitė. Visi skubiai sutarė ją remti ir
darbščiai įkūnyti, bet veikė gana, man rodos, nuodug-
niai išgildėno ir aptarė.

Dar, beabėjo, buvo ir daugiau dalykų pajudyta ir
apsvarstyta tame turiningame Seime, bet neturėdamas
nei kokių užrašų ir rašydamas trumpai po ligos prasi-
dėjusios pačiame Seime, negaliu išvengti užmiršimų ir
klaidų.

Užbaiga.

Seimas užsibaigė vėlai vakare 22 rugpjūčio. At-
einantiems metams tapo išrinkta nauja valdyba: Pre-
zidentas kun. Jakaitis iš Worcester, raštininkas kun.
Dobužinskas, o kitų neatsimenu.

Klausiant užbaigoje, ką-gi Seimas naudinga pada-
rė, reikia atsakyti, kad naujo pasaulio nesutvėrė, bet
savo uždavinį išpildė: peržiūrėjo lietuvių katalikystės
gyvenimą Amerikoje paskutiniiais metais, apsvartė pa-
čius svarbesniusios tų metų reikalus, apie daugelį su-
darė vienokią mintį, pamatė kaikiuriuos trukumus ir i-
tą vietą pastumėjo sąžiningų veikėjų energiją.

Kun. Pr. Bučys.

KAIP LIETUVOS PRIE- ŠAMS GELBĖTI.

Apart žmonių ištisų tau-
tų, kurios ant Lietuvos ir
jos gyventojų kėsina, di-
džiausiu Lietuvos priešu y-
ra skurdas ir badas — karės
malonės. Tieji Lietuvos ir
mūsų priešai Tėvynę naikina,
po Lietuvos gyvybe kasa-
sasi.

Ar mes, lietuviai, norime,
kad mūsų garbinga lietuvių
šeimyna priešų būtų išnai-
kinta, kad Lietuva ne lietu-
viams, bet svetimiems gai-
valams tektų? Kiekvienas
kuris tautos meilę savyje
gaivina, kurio kiltus žmoni-
škumo jausmai širdį ir sąži-
nę dabina, pasakys, kad ne!

Bea kaip pas daugelį ta-
ji "ne" tik širdis ir lupos
tesako, gi darbai visai prie-
šingai rodo, Lietuvos prie-
šams taip laukiama pagelbą
neša! Ir daugelis iš lietu-
vių vietoj tautą, tėvynę gel-
bėjus, jos priešams pašelpą
teikia.

Ne vien mūsų priešų yra.
Mūsų pačių apsileidimas
dažnai prieš talkininku y-
ra ir mes patys Lietuvos en-
gėjais tampame. Neikime
Lietuvai pagalbos, neu-

kaukime Tautos Fondan,
leiskime lietuvių skurdui
ir badui išnaikinti — ir mes
priešo darbą atliksime.

Triuškinkim Lietuvos
priešus ir aukokime Tautos
Fondan. Žiurėkime, kad
mūsų auka būtų mums tau-
tos meilė verta ir mūsų iš-
tekliai lygi.

Pinigus siųskite šitaip:
Ant čekio ar money orderio
rašykite išdinininko B. Vaiš-
noros vard ir siųskite Tau-
tos Fondo sekretoriui Kaz.
Pakštui, 456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Jūsų pinigai turi būti pa-
dėti geroje saugioje val-
stijos bankoje

SECURITY BANK

OF CHICAGO

Milwaukee Avenue
Kamp. Carpenter St.

3% ant Jūsų Pinigų

Atsiųskite Piniginius ir Priešdėmus
Valstybei ir į valdantį

Piniginius pinigus ant Namų

Persilūnčiame pinigus į
Europą ir galima gauti
Laivokartes.

PASISKELBIMAI
"DRAUGAS"

LIETUVIAI AMERIKOJE

KENOSHA, WIS.

Puikus Koncertas.

Rugsėjo 15 d. šv. Petro parapijos giedoriai parėngė puikų iškilmingą koncertą. Pajvairinimui programos buvo pakviesti iš Chicago gėbiausios solistės ir solistai, kaip antai p. O. Pocienė, p. M. Janušauskienė, p. A. Pocius, p. J. Kudirka, p. A. Kazanaukas, p. J. Bal-sis.

Programas iš visų atžvilgių išpildyta puikiai. Svečiai chiegiečiai skaniai pavaišino publika, ne tik lietuviškoms, bet ir kitų tautų dainomis, kaip antai italų, lotynų ir t.t.

Labai malonu yra girdėti, kad jau ir musiečiai lietuviai savo gabumais pavijo net kitataučius žymesnius muzikus.

Neveltui ši muzikos mylėtojų kuopelė ir pavadinta: "Zvaigždė Lietuvos".

Čia gi reikia priminti, kad nekurie iš šių dainininkų jau yra užbaigę šokių ar kitokių muzikos šakų. Štai p. A. Pocius (pianistas) turi uždėjęs lietuvišką muzikos mokyklą, (konservatoriją) kuri pavadinta senovės garsaus muzikavardu: "Beethoveno Konservatorija" p. O. Pocienė mokytoja dainavimo toje mokykloje.

Kita gi programos dalis atliko vietos šv. Petro choras vedamas varg. p. J. Kudirkos. Choras savo užduotį atliko taip pat gana gražiai, ką liudijo publikos gausus delnų plojimas.

Nekurie iš giedorių labiausia mergaitės matyt, turi gabumus, linkėtina, kad tą savo brangų talentą suvartotų lavinimuisi dainoje—muzikoje. Didžiausi gi įspūdį darė, tai neskaitylingas publikos atsilankymas, juk gi svetainė turėjo būti kaip kuju primušta, o tuo tarpu salionuose kaip bitės avilyj žimbė musiečiai. Kada gi susipras mūsų tautiečiai?

Buvęs.

OMAHA, NEBR.

Nors čia maža lietuvių kolonija susidedanti tik vos iš 160 šeimynų ir 130 pavienių, bet progai atsitikus, visados ją išnaudoja, kad tik pakelti lietuvių vardą ir pasirodyti svetimaučiams, kad lietuvių tauta yra pribrendusi prie nepriklaimybės. Laikytame susirinkime 28 rugsėjo, parapijos svetainėje, nutarė dalyvauti tautų parodavime, kuris įvyks 4 spalio. Nutarė turėti išrėdytą vežimą, kuriame augštai sėdės pasirėdžiusi "Birutė", ir keturios kitos lietuviškais drabužiais apsirengusios lietuviškos stovės iš šalių, ir keletą vaikučių pasiredžiusiais Lietuvos didvyriais. Vežimą trauks 4 širmi arkliai ant kurių viršaus bus pritaistytas Lietuvos ženklas "Žirgvaikis", prie 2 amerikoniškų vėliavų, bus taipgi 2 lietuviškos vėliavos 8 pėdų ilgio ir 5 platumo.

Tame pačiame susirinkime nutarė apvaikšioti 10 metų šv. Antano lietuviškos parapijos sukaktuvės.

NAUJA POLITIKOS PARTIJA.

Trumpoj ateityje Chicago mieste žadama sutverti naują politikos partiją, kurią žadama pavadinti "Darbininkų Partija."

Partija žadama sudaryti iš senovės progresistų, prohibicionistų ir "tautiskų" socialistų. 3 d. spalio žadama sudaryti didelę Chicagoje tos partijos šalininkų suvažiavimą ir užmegsti ryšius tarp virš minėtų partijų sujungus jas vienon su vienais ir tais pačiais tikslais. Cicilikai dejuoja, kam gi girdi jie veržia iš jų rankų ant darbininkų intekmę. Busiančios partijos obalsiu bus veikti kartu su Suv. Valstijų valdžia. Tas obalsis cicilikams ir nepatinka, bet ką daryti, nesustabdysi anų, juk ia yra laisva šalis ir kas kaip nori taip daro. Teisybė, cicilikams tai gali greit būti "caput," jei ta partija pradėtų plėtotis po Suv. Valstijas.

"DEDE SAMAS" REIKALAUJA DARBININKŲ.

Suv. Valstijų valdžia išleido atsišaukimą į darbininkus visokių amatų į valdžios įstaigas, ypatinai yra reikalaujami visoki profesionalai-darbininkai. Ek-

zamenai atsibus neužilgo ant sekantių darbų:

Mechanikų - mašin. prie laivų statymo, alga nuo 4 iki 8 dol. dienų.

Inspektoriai ir visoki prižiūrėtojai nuo 1,500 iki 2,000 dol. metams.

Mašinistai dirbimui giriose nuo \$1,800 iki \$2,400 metams.

Jaunieji topograferiai ir jų pagalbininkai alga nuo \$720 iki \$1,500 metams.

Kasėjai ravų ir kitų tam panašių darbų, \$3.84 iki 2.95 dienų.

Klerkai ir knygvėdžiai 1 klesos, alga 1,000 iki 1,400 dol. metams.

Pridabotojai sandeliuose vilnų 2,200 iki 3,000 dol. metams.

Chemikai ypatingai išdirbimuose medžio 2,000 iki 2,400 dol. metams.

Prižiūrėtojai kasyklose ir pažįstantieji metalo išdirbimą, 2,000 iki 2,400 dol. metams.

Peržiūrėtojai apvalkalų, 960 iki 1,080 dol. metams.

Vyresnieji klerkai vedimui visų reikalų 1,500 dol. metams.

Del visokių smulkių žinių reikia kreiptis pas:

Peter Newton,
Civil Service Comm.
Federal Bldg.,
Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS.

Šiuoimi pranešame, kad "Draugo" Bendrovės šerinkų specialis susirinkimas bus 9 dieną spalio, 1917, 2-rą valandą po pietų "Draugo" bendrovės name, 1800 W. 46th St. Minėto susirinkimo tikslas bus bendras visų "Draugo" Bendrovės šerinkų pasikalbėjimas apie padauginimą "Draugo" Bendrovės kapitalo nuo \$25,000.00 iki \$50,000.00 ir numažinimą šerų kainos par value kiekvieno šero nuo \$25.00 ant \$10.00 už šerą.

Kun. A. Ežerskis, pirm.
J. J. Statkus, rašt.

NOTICE.

Notice is hereby given that a special meeting of the stockholders of the Draugas Pub. Co. will be held at 1800 W. 46th St., on the 9th day of October 1917 at the hour of 2 o'clock p. m. for the purpose of considering the voting upon the proposition to increase the capital stock of the said Draugas Publishing Company from \$25,000.00 to \$50,000.00 decrease the par value of each share of stock from \$25.00 per and also the proposition to share to \$10.00 per share.

Dated this 31st day of August, 1917.

Rev. A. Ežerskis, pres.
J. J. Statkus, sec'y.

Vyriškų Drapanų Bargonas

Nauji, neatinti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$20 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dol.

Nauji, daryti gatavimi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerų.

Plėnas pasirinkimas kailių pamukų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$55, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vairų siutai nuo \$3.00 iki \$7.50. Valisios ir Kuperai.

Atidara kasdien, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON.

1415 S. Halsted st., Chicago.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

"DRAUGA"

Temyk!!

BEVO, mūsų naujas blaivus gerimas ir didelis pasisekimas. Visi geria jį — visi geria jo skonį, kuris neapsakomai gaudus. Dabar, kuomet jis paliko labai papulais, mes randame kad nekuri "near bears" yra pilami į butelius ir mėginama daryti imitacija. BEVO. Tas yra paprastas dalykas, užtat —

Žiurek!

ant ženklo kuris yra padėtas kad apsaugojus Jus nuo apgavysčių. Visados paprašykite kad Jums matant butelį atidarytų: pasakui —

ŽIUREKITE KAD BUTŲ ANTSPAUDA — o ant viršaus kad BUTŲ LAPE — ir BEVO ženklukas.

Klausyk!

BEVO yra tikrai blaivus gerimas sutaisytas į butelius, kurie kad gautum BEVO skonį — BEVO grynuma — reikalaukite tikro ne imitacijos. Jus rasite BEVO, geriausios užsigose, kafieterijos, restoranose, grosernėse, krautuose, vaistinėlose, trukiuose, garlaivuose, kareivijų namuose ir kitose vietose kur blaivus gerimas yra parduodami Jūsų groserininkas Jums pristatys vieną skrynį. BEVO yra parduodamas buteliuose tiksliai — ir sutaisomas per

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS

BEVO—blaivus gerimas per visus motus.

KONCERTAS

Dievo Apveizdos Parapijos CHORAS

Po vardu

LIETUVOS VYČIŲ 4 KUOPOS

Rengia DIDELI KONCERTA

Pagerbimui vietinio klebono

KUN. M. KRUSZO

Atsibus,

Nedelių, Rugsejo 30 d. 1917 m.

Dievo Apveizdos Parapijos Svetainėje

Minėtas Koncertas bus vienas iš puikiausių ir prakilniausių, ligšioliai surengtu šioje lietuvių kolonijoje, nes šiame koncerte dalyvaus puikiai išlavintas L. Vyčių IV kp. BENAS, solistės ir solistai, kurie išpildis naujausius tautiškus ir bažnytinės muzikos garsių kompozitorių veikalus. Po programui bus šokiai.

NAUJAS LAIKRASTIS

"GARSAS"

"GARSAS" čia kas ketverias dienas 8 puslapių, 7 kol., formate.

"GARSAS" yra vienu geriausių ir svarbiausių Amerikos lietuvių katalikų laikraščių.

"GARSAS" sandarbininkauja gabiausiai Amerikos lietuvių rašytojai, publicistai, visuomenininkai.

"GARSAS" prenumerata metams \$1.50, pusm. — \$1.00.

"Garsas"

456 Grand Str.

Brooklyn, N. Y.

Paprašykite savo Groserninko

SCHULZE'S
BUTTER-NUT
BREAD

SCHULZE'S
CAKE

SCHULZE'S
RYE BREAD

Made Only By
SCHULZE BAKING CO.

Parduodama Pas visus Groserninkus

Petnyčia

yra Raudonų Laiškų Diena

10 "J. & N." Stampu
DYKAI

Paklodės ir Plunksnos geriausios rūšies už žemiausias kainas.

Aplankykite mūsų Gatavų Drabužių Skyrių Geriausias ir Didžiausias pietinėje dalyje.

Sešį Lietuviški Pardavinėtojai kurie Jums patarnaus.

THE PEOPLES STORE

11201-3-5-7 Michigan Ave. Roseland Chicago

"PAŽANGA"

Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės Žurnalas.

Mėnesinis laikraštis, gyvdenantis visokius gyvenimo klausimus tautiškoje ir katalikiškoje dvasioje.

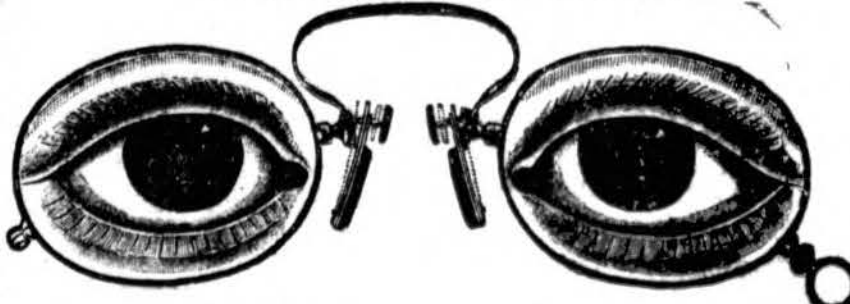
"PAŽANGA" atsižymi rimtais straipsniais, gražia kalba ir puikia išvaizda.

Metinė prenumerata \$2.00, pusmetinė \$1.25, atskiras numeris 20 c. Agentams duodamas didelis nuošimtis.

Adresas:

614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Dabokite Savo Akis

Įstaisykite gerai parinktus akinius stiklus. Paveskite aprūpinti savo akis specialistui, kurs 15 metų darbavosi lenkų šv. Valtiekaus parapijos ribose. Akinius parenkame belaukiant.

John J. Šmetana

Akių Specialistas

TEMYKIT MANO UŽRAŠA.

1801 SOUTH ASHLAND AVE.

Kampas 18-tos gat. Ant Platt's Aptiekos 2-ras augštas

Visados: nuo 9 ryto iki 9 v. Nedėl. nuo 9 ryto iki 12-tai

Telephone Canal 523

Išejo iš Spaudos

"AFMĄSTYMAI VISEMS METAMS IR SVENTEMS"

Dvi stambi knygi, po 500 puslapių.
Druktai audėkliu apdarytos \$3.00
Popierios viršeliai \$2.50

DVAJIKOJO GYVENIMO VADOVELIS.

Audėkliu apdarytas \$1.00
Popierios viršeliai \$0.75

Galima "as gauti "Draugo" spaustuvė, 1800 W. 46th St., Chicago, Ill. ir pas Kun. A. Stanulyną, 2634 West. 87th St., Chicago, Ill.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

"DRAUGA"

SKAITYKITE IR PLATINKITE
Lietuvių Darbininkų Sąjungos

Laikraštis

"DARBININKA"

ČIA UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Jame rasite žinių iš viso pasaulio.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama

Prenumeratos Kaina:

Tris Kartus savaitėje metams	\$3 00
Vieną kartą savaitėje "	\$1 50
Bostono apielinkeje "	\$4 00
Užrubežyje "	\$4 25
Vienas numeris	3c.

Reikalaukite pas agentus arba

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"TIKYBA ir DORA"

Laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje
oia du kartu | mėnesį

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda žinių iš katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų į visokius užklaimus iš tikėjimo ir doros srities.

KAINA METAMS: \$1.00; vieno numerio -- 5c. Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c., už pavienius numerius po 2c.

Adresas:

"TIKYBA IR DORA"

1631 W. North Ave. Chicago, Ill

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti 1c. krasos ženklėlį.

"MOKSLEIVIS"

Amerikos Lietuvių R.-K. Moksleivių Sąj. ORGANAS

Vienatinis mėnesinis lietuvių moksleivių laikraštis.

Jame telpa gabiausių moksleivių raštai.

Kaina metams \$1.00; pusė met. 50 c.

Užsakyk tuojoms:

Pr. Juškaitis, 20 Webster St., Montello, Mass.

CHICAGOS ŽINIOS

Penktadienis, 28 rugsėjo.
Šv. Vaełovo, kank.

Šeštadienij, 29 rugsėjo.
Šv. Mykolo Arkaniolo.

IS DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Liet. Darbininkų Sąjungos 21 kuopos bėrtaininis susirinkimas bus ateinančioj nedėlioj, 30 rugsėjo š. m. Dievo Apveizdos parapijos mokykloje tuojaus po sumai.

Visi nariai 25 kuopos privalote neatbutinai ateiti šin susirinkiman, nes bus labai daug svarbių reikalų apsvarstymui. Visi atsilankykite, taipgi naujų prisirašyti atsiveskite.

Kuopos rašt.

CICERO.

30 d. rugs., 12 v. dieną Šv. Antano parap. svetainėje bus susirinkimas Liet. Darbininkų Sąjungos 49 kuopos. Kviečiami visi nariai atsilankyti nes yra daug reikalų apsvarstymui. Taipgi kviečiami ir nauji prisirašyti. Bus svarstoma taipgi apie ateinančios Spaudos Savaitės reikalus.

S. A. Daunoras, pirm.

TOWN OF LAKE.

Iš jaunimo gyvenimo.

26 rugsėjo, š. m., Davis Sq. parko svetainėje Liet. Vyčių 13-ta kuopa turėjo savaitinį susirinkimą. Susirinko neperdaugiausieji narių, todėl ir mažai kas svarstyta. Po uždarymo susirinkimo mėginta šokti, tarpais žasti, bet šį kartą ka žinkas dėjos, kad nieko nepavyko, nes viens kito nesusiklausė, vieni tempia vienaip, kiti kitaip, ir taip jaunimas išsiskirstė.

Rutytėlė.

IS PRAKALBŲ EX PRES. ROSEWELTO.

Praeitame trečiadienyje Chicago Skerdyklų pavilione, buvusis prezidentas Theodore Roosevelt turėjo prakalbą. Prakalbose dalyvavo nesuskaitoma minia žmonių. Buvo visokių tautų reprezentantai, kaip va: Lietuvių, lenkų, graikų, rusų škotų, italų ir daug, daug kitų.

BRIDGEPORTAS.

Daug nuveikta.

Vakar atsilankęs į Šv. Jurgio parapijos svetainę, tiesiog nusistebėjau sugebumui nekurių moterų prie pataisymo ir aprėdymo savo budelių (booths). Kaip girdėjau, tai sekančios drau

gijos turės savo budeles. Visų Sventų, Liet. Vyčių kuopa, Šv. Onos, Šv. Petronėlės, Nekalto Prasidėjimo P. Š., Šv. Aloizo Jaunikaičių, Rožančavos moterų ir Moterų Sąjungos 1 kuopos dvi budukės. Parapijos budukė bus parankiausioje vietoje, kadangi musų kun. Vaičiūnas deda visas pastangas, bile tik nieko netrukty virš minėtam skyriui.

Apart svetainėje esančių budelių, bus dar ir lauke ant šventoriaus visokių žaislių, bus žuvų gaudymas ir kitokie juokingi pramanymai.

Vakar vakare buvo susirinkę visi darbininkai papuošimui svetainės, kuri, kaip matyti iš anų darbų tai bus išrėdyta labai puikiai. Visas tas pataisymas, visa ta parapijoje harmonija darbe del parapijos 25 metų jubilėjaus, tai nuopelnas musų nenuilstančio vado kun. H. Vaičiūno. Nors jam jo priešai ir neduoda ramybės, bet jis mylėdamas Dievą ir žmoniją, dirba visai neatsižvelgdamas į tai bile tik graži parapijoje tvarka butų. Garbe jam už tai.

X.

GREITAI ATGAVO SVEIKATĄ.

Tulas Robert Lefisay, kalnys-ligonis, padarė daug nemalonių policijantui. Lefisay buvo pašautas laike vogimo iš karų ant geležinkelio, ir kaip tokis buvo pasiųstas į ligonbutį į Bridewell. Pasveikus jam ten, likosi pasiųstas su vienu iš policiantų į policijos stotį Maxwell. Vagilius visą kelią raišas buvo ir skundėsi negalįs gerai paeiti. Kėlionėje, policijantas užsimanęs vandens išsigerti, paliko kalinį, kaip serganti ir raišą ant gatvės nieko blogo nemanydamas, apie ano užmanymus. Sugrįžta, kad jo ligonio nei pėdsakių nebėliko. Dabar jieškoma, bet kur ras tai kitas klausimas.

KAREIVINIAI MUŠT- RAI.

Northwestern Universitete mokiniai nuo ateinančio pirmadienio pradės mokytis kariško muštros. Juos moksį kas dieną poruėikas Will. Lang.

VYRAI DABOKITES!

Pereitą savaitę buvo pasiųsta į Bridewell 20 vyrų, kuriuos teisėjas Stelk atrado kaltais už neužlaikymą savo moterų ir vaikų. Teisėjas pasakė, kad jau juokį pas jį nebus. Kiekvieną vyriškį, kuris nenorės dirbti, arba savo uždarbį pačiai del savęs ir savo vaikų užlaikymo neatiduos, tokius ponus laukia kalėjimas, kur turės priverstinai dirbti ir maitinti saviškius.

20132 MOKINIAI.

Wm. M. Roberts, Chica-

Nusipirk 8% gvarantuotas Bonds gau namų su pirmą mortgage ant geriausio išlaistų akų rašykite: Illinois Securities Co., 526 Westminster Bldg. Telefonas Randolph 7481.

gos Publiškų naktinių mokyklų prižiūrėtojas. praneša, kad pirm naktinių mokyklų atidarymo dieną į 32 Chicago's publiškias mokyklas prisirašė 20,132. mokiniai. Mr. Roberts sako, kad šimet pasirodo mažiau svetimausių mokinių. Priežastys to apsiereikimo, tai paplytė po žmones, buk visi visokios kalbos, kurios yra sustabdomas emigracijos ir mokiniai vakarinių mokyklų bus pašaukti kareiviauti.

UŽMUŠE 4 KAREI- VIUS.

Už vakar naktį Elektrikinis traukinys einantis didžiu greitumu suvažinėjo 4 kareivius. Traukinys ėjo Chicago'ne apie 10:30 val. vakare. Ties Fort Sheridan patiko nelaiminguosius netikėta mirtis. Visus 4 ant vietos užmušta.

NAUJA AUTOMOBILIŲ DIRBTUVĖ

Ateinančiam pavasaryje, viena iš didžiausių automobilių kompanijų mano pastatyti prie 27 ir Keefe gatvių didelę dirbtuvę automobilių. Namas atseis 3,000, 000 dol.

WEST SIDE.

Nedėlios vakare ateikite ant Darbininkų pramogos.

Nedėlioje, 30 r. rugsėjo, M. Meldžio svet., 2242 W. 23rd Place, įvyks vakaras su programu, Lietuvių Darbininkų Sąjungos 38 kuopos. Bus sulošta dvi labai juokingos komedijos, taipgi, bus monologų, deklamacijų ir tt.

Visi yra kviečiami atsilankyti, ypač darbininkai privalo paremti savo organizaciją, skaitlingai atsilankydami ant šio vakaro.

J. J.

JIESKOMA NAUJO VAGIŲ "TRUSTO."

Pavogimas 100 automobilių laike savaitės sujudo Chicago valdininkus. Užvakar pradėta su visa energija jieškoti naujo vagių "trusto," kurio nariais sako, esama senovės "trusto" automobilių vagių ir kurie, pernai pagavus policijai vieną iš anų buvo išbėgę iš Chicago. Valstijos prokuroras sako, kad jis jau sužinojęs vietą, kur automobiliai yra priimami ir perduodami į kitas rankas.

APVOGTI.

Pirmadienio vakare keturi Chicago padaužos-vagis apiplėšė kelioliką ramių gyventojų, pietinėje miesto dalyje. Štai aikos apilėsimų: George Quista, 6002 S. May St. atimta 27 dol. ir auksinis laikrodėlis; Roy Bender, 6049 So. Honore St. atimta \$9.50; R. Weinberger, 6142 Bishop St. atimta \$18.85 ir auksinis laikrodėlis.

BRIDGEPORTAS.

Serėdos vakare Liet. Vyčių 16 kuopa turėjo savo susirinkimą Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Buvo išduoti raportai iš praeito nedėlios vakaro. Pasirodė, kad kuopa pusėtinai pelnė ir tą pelną pasidėkuojant nekurių narių ypač kuopos pirmininko sumanymui, pasiskirta panaudoti Šv. Jurgio parapijos 25 metų jubilėjaus apvaikščiojimo pagražinimui.

Nutarė turėti savo kuopos budelę ir kitų naujai išmislytų ir dar niekur nematyty pramogų.

Buvo kalbėta taipgi apie Spaudos Savaitės reikalus. Paskirta iš kuopos išdo 5 dol. kurie bus pasiųsti Centro Spaudos Savaitės Komitėjai. Taipgi išrinkta keturi delegatai į Bridgeport kolonijos vietinių delegatų susirinkimą, kuris kaip girdėjau įvyks ateinančiam pamedėlyj Šv. Jurgio parapijos svetainėje ant trečių jojeludų.

Nutarta taipgi turėti puikių vakarų su programu 18 d. lapkričio š. m. Kuriam sutvarkyti išrinkta tam tyčia komisija.

X.

NELAIMĖ.

Tulas James Henderson, 114 W. Randolph gt. miršta Šv. Marijos ligonbuty, Racine, Wis. Buvo tas atsitikimas taip Henderson su revolveriu rankoje norėjo apiplėšti Geo. Olson'ą, kriaucių iš hotelio Bismarek, bet tas suspėjo revolverį anam iš rankų išmesti ir su pelia praplovė pilvą. Tai tau ir "lenvai" uždirbti pinigai.

KANDIDATU Į SE- NATORIUS.

Antradienij Chicago miesto majoras Thompson "Big Bill," pagarsino, jog ateinančiuose 1918 metuose rugsėjo mėn. jis statysias savo kandidatūrą į S. Valstijų senatorius, tik nežina, ar ponui Thompsonui tas pasiseks.

KRAUTUVĖ APVOGTA.

Šiomis dienomis krautuvė White Star Market, 1254 N. Naulina St. naktį išibriovė vagiliai. Bijodamies, kad kas neužgirstų, perkėlė šepą iš priekio į užpakalį namo ir suplaisinę ją pasiėmė 350 dol. pabėgo.

SUMUSTAS.

Šiomis dienomis vakare, 4321 So. Paulina St. užpuolė ant Moekuliuno tris nežinomi piktadarijai. Sumušė taip, kad reikėjo pašaukti daktarą. Užpuolikai nesumė ir nėra žinoma priežastis anų užpuolimo.

PARDAVINĖJO SVETI- MUS PLANUS.

Tulas Otto Traub buvo užsiėmęs pardavinėjimu tre

timų pienu. Iki kol jam tas sėkėsi, bet ana dien įsiai pardavė vieno detektyvo sešeri piana, už kuri ana užmokėjus jam 125 dol. pinigais ir 85 dol. vertės gramafoną davusi. Bet ant nelaimės, Central Piana kompanija su "warantu" atvažiavo ir pasiėmė piana. Traub likosi patupdytas belangėn.

ŠAUKIA "TEUTONUS."

Suv. Valstijų maršalas John J. Bradley, prisakė 108 vokiečiams pributi jo raštinen ir pasiaiškinti, kodėl anie valdžios prisakymų nepildo kas link išsiėmimo pavelyjimo gyventi užgintose nuo valdžios vietose del jos priešų gyvenimo. Jie ir daug kitų tokių, yra padavę prašimus paliausuoti anuos, kaip vokiečių ar austrų valstiečius, bet iki šiam laikui anie gyvena uždraustose del anų vietose. Jie visi bus aštriai baudžiami.

LIETUVIŲ UKININKŲ

Draugija Amerikoj.

Atsiunte atstovus į Chicago P. A. Mažeika ir G. A. Jonulis, delei platesnio paaiškinimo kaip yra lengva pradėti ukininkauti, su mažai pinigų. Minėta Dr-ja turi daug klausimų, per laiškus apie ukininkystę delto ant praeito mėnesinio susirinkimo nutarė pasiųsti delegatus į Chicago. Delegatai bus Chicagoje kelias dienas iki ateinančio Utarninko.

Garbus Lietuviai kurie norite būti ukėsis vardan draugijos, meldžiame atsilankyti, nes bus paaiškinta kaip pradėti ukininkystę ir kur yra geriausios valstijos del Lietuvių. Musų draugija nėra agentai tiktai norime parodyti ką gali nuveikti draugija arba kokį neteisingi agentai kurie įkalba žmogui jogei galima žemė pirkti po \$25.00 su kelmalais.

Pas mus galima pirkti po \$50.00, žemė visa dirbama su gerais budinkais. Taigi meldžiame nepraleisti šios progos, o gausite pilna nurodyma. Daug ukių turime ant pardavimo, ant randos ir nuodirbės. Taipgi mainome Chicago namus. Dabar yra proga kad galima gauti su javais ir šienų. Delegatai randasi netoli nuo Šv. Jurgio Bažnyčios po sekančios adresu: 3315 Auburn Ave., Chicagoje. Telefonas Yards 1138, Galima rasti juos nuo 8 val. išryto iki 11 val. vakare.

**P. A. Mažeika,
G. A. Jonulis.**

PRANESIMAS CICEROS "Drango" skaitytojams, kam iš Ciceros "Drango" skaitytojams nepristato vaikas teisingai kožna dieną "Drango", tai meldžiū atsišaukti pas manes, o aš stengiesiu pataisyti.

**J. MOZERIS,
1430 S. 49th Ave., Cicero, Ill.**

Phone Kensington 3231
Dr. E. G. KLIMAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
2700 E. 40th St. Philadelphia, Pa.

**SKAITYKIT IR PLATINKIT
"DRAUGĄ"**

REIKALINGA.

Reikalingas vargonininkas. Vietini vargoninkų paėmus į karę tuojaus reikalingas vargonininkas prie Šv. Pankelės Apreiškimo Bažnyčios. Prie tos pačios Bažnyčios reikalingas taipgi zakristijonas, janitorius. Algos 50.00, kreipkitės šiuo adresu: REV. N. J. PETKUS, 259 No. 5th st., Brooklyn, N. Y.

Reikalinga sėna moteris prie pridabojimo namų ir kudiško. Gera vieta, ant Bridgeporto, kreipkitės pas ALENA KAIRYS, vakarais arba dienoms, 3131 EMERALD AVE., Ant antrų lubų.

Vargonininkas paleiskau vietos vargonininkauti. Apšilimu buti ir bažnyčių sykiu. Jeigu kuriam, iš gerbiamų klebonų buėliau reikalingas, tai meldžiū rašyti sekančios adresu: JOSEPH ZUNE, 100 Watkins St., Rochester, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

EXTRA SALE.

Ant pardavimo garadzius, gerai išdirbta vieta ir prie to parsiduoda viena lmosine. Pardavimo priežastis, savininkas išvažiuoja iš Chicago. Galima gauti ant išmokėjimo. Atsilaukite po numerčių: 3222 S. Halsted St., Tel. Drover 2186

PAJIESKOJIMAI

Paleiskau savo žmonos Domicelės Mikuckienės kuri pabėgo su Pranciškum Mažiliu išsivėžė su savim 3 vaikus, įj paeina iš Kauno gub., Telšių par., Pažarėnų parap. Pirmiau gyveno Chicagoje ant West Side's, dabar nežinau. Jeigu kas žinote kur ji randasi meldžiū man pranešti už ką busių dėkingas: AUGUSTINAS MIKUCKIS, 2249 W. 23 Place Chicago, Illinois.

DARBO SUMAŽINIMO RECEPTAI.

Skalbimo dieną tai tik pasilinksmimo diena toms šeimyninėms kurios vartoja N. R. G. Skalbimo Pylteles ir sutaupo 50% savo mullo bilos. Neturesi daugiau skaudamų strengų, nei rankų. N. R. G. išskalbia drabužius, be jokio trinimo. Prashina rašylos pletmus, vašų ir visus kitus pletmus; sutaupo 1/2 Jusu naminio darbo. N. R. G. nekenkia nei gražiausoms spalvoms. Paprašyk savo groserininko o gausi dykal sampe. H. Farquhar Moon Mfg. Co. Room 1107 — 140 W. Van Buren St., Chicago — Šis valzbaženklis yra Jusu apsauga.

**NRG
ENERGY
LAUNDRY TABLETS**

**Nuo 15 d. Rugsėjo
Šių Metų
DIENRASČIO
"DRAUGO"**

Kaina Bus

\$5.00

**VISOSE SUV.
VALSTIJOSE.**

**BANKES' The Best
COFFEE 26**

GARBĖ SANTOS KAVA
Visur parduodama po 28c ir po 30c

SVIESTAS Gerianolis smetonos geresnis, nei koks, lit gauti 46c	RYŽIAI Gerianolis rafles, 15c vertės, parduodami 8c 8c	COCOA Gerianolis Bankos, sulgijine su bunt koka, 1-8 av. 14c	Pulkas Stalavas Sviestas 43c
--	--	--	--

PIRMU NEGU PIRKSI GAUK MUSU KAINAS
Ant Dury, Lentų Remy ir Stegimo Ploperos
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO

Telefona McKinley 6764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Gydo visokias Ligas
3467 So. Western Blvd., Kansas W. 36 gatvė

Dr. S. Biežis
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 2359 S. Leavitt St.
Valandos 4-6 ir 7-9
Tel. Canal 3877.

Tel. Drover 7043
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4713 So. Ashland Ave.
arti 47-ton gatvės

AKYS EGZAMINUOJAMAS
Kas turime suplanuotą akis ir trumpą išuėjimą arba galva skauda nelankite ligai, bet atsitiktite pamane. Aš Jums duosiu rodą ir pririnktu akinius. Už savo darbą gvarantuojau arba pinigais sugrąžinsiu.
PETER. A. MILLER
2128 West 22-ra gatvė

Dr. POVILAS ŽILVITIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas,
3303 S. Halsted St., Chicago
Tel. Drover 7179

JOSEPH O. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 324 National Life Bldg
39 So. LaSalle St.
Vakarais 1566 Milwaukee Ave.
Central 4396
Residence Humboldt 97
CHICAGO, IL.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoja 26 metus
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St. kėrtė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

MASTER SYSTEM
KAIKYS KIRPIMO IR DESIGNING
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ
APRĖDALŲ
Musų sistema ir ypatingas mokimimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo arius, kur mes suteiksime "rakt" patyrimą kuomet jus mokysimės.
Elektra varomos mašinos siuvimo skyriuose.
Jūs esate užkvičiami aplankyti pamatyti musų mokyklę bile laiku dieng ir vakarais ir gauti specialias kal pigia kaina.
Patronos daromos pagal Jūsų matymą - bile stailės arba dydžio, iš biles mady knygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. P. Janickis, Perdidininkas
118 N. La Salle gatvė, Kambarys 416-417, prieš City Hall